

tigelse jo har den fordel for regeringen, at den bliver lagt oven i den ordinære beskæftigelse, hvorefter statsministeren kan fortælle, at der i 2005 er flere i beskæftigelse end i 2001. Ja, det skyldes alene, at man lægger den støttede beskæftigelse oveni. Hvis vi måler på ordinært ansatte, så møder den her regering vælgerne med et lavere antal ordinært beskæftigede end det, den overtog.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Altså alle tal, vi har, tyder på, at beskæftigelsen ved udgangen af 2005 vil være den største, vi har haft. Det er jo sådan set det, der er det afgørende.

Jeg ved godt, der så har kørt en diskussion, det har jeg jo kunnet se på nogle pressemeddelelser, om, hvorvidt støttet beskæftigelse skal regnes med i beskæftigelsen, men der må jeg bare sige, at vi opgør på den måde, som man altid har opgjort det, og så længe folk bidrager til bruttonationalproduktet og velfærden, så skal de tælles med. Sådan har Danmarks Statistik altid gjort, og for mig – som jeg prøvede at sige indledningsvis – er det vigtigt at sikre så mange mennesker et liv med arbejde som muligt, for det ved vi betyder meget for den enkelte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Svend Auken):

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil, som jeg tidligere har meddelt det, først finde sted på torsdag, den 25. november 2004.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Forlængelse af mulighed for 1-årige tilbud om vejledning og opkvalificering i første ledighedsperiode).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 17/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Vibjerg (V):

Da det forslag, vi skal drøfte nu, jo egentlig også er indgået i den debat, vi har haft under hele forespørgslen, skal jeg kort sige, at i Venstre støtter vi forslaget om at forlænge muligheden for at give tilbud om vejledning og opkvalificering i op til 1 år til nyledige under visse betingelser.

Vi ved jo, at en del af de mennesker, der bliver ledige i øjeblikket, bliver ledige inden for brancher, hvor der ikke er udsigt til beskæftigelse fremover. Her er omskoling i mange tilfælde nødvendigt for at komme tilbage i nyt job. Vi flytter hermed arbejdsstyrkens kompetencer fra områder, hvor beskæftigelsen er svær, til områder, hvor mulighederne er bedre, og derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 19.40

Første næstformand (Svend Auken):

Den næste er hr. Bjarne Laustsen. ... Undskyld, jeg troede, hr. Laustsen meldte sig som ordfører, men han har en kommentar til hr. Vibjerg.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, hr. Jens Vibjerg, om effekten. Nu har det her jo været gældende et stykke tid, denne lovpakke. Det her er en forlængelse, som man så har aftalt sammen med Dansk Folkeparti. Om det er klogt, skal jeg ikke kunne sige. Vi har jo ikke været inviteret, så vi er ikke blevet spurgt. Men vi har haft den her lov til at køre i et halvt års tid. Hvad er effekten af det i den tid, det har kørt? Det vil jeg bare gerne vide. Hvad har det gavnet? Hvor mange er kommet i uddannelse? Hvor er det sket henne osv.? Jeg synes ikke, jeg kan læse noget ud af lovforslaget, men det kan være, jeg har overset det.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg kan sige, at ordningen har gavnet de mennesker, der har gjort brug af den og dermed er blevet omskølet til et andet job og er kommet i beskæftigelse. Og det må vel være det, der tæller, at der er nogle, der bliver flyttet.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det overrasker mig ikke, at hr. Jens Vibjerg ikke har noget svar på det. For det første er det jo

uforbrugte midler. Det er en gratis omgang. Og Venstres ordfører aner tilsyneladende ikke, om det her lovforslag er noget, der hjælper. I alle mulige andre sammenhænge står man og siger: Det har hjulpet til at få folk i arbejde. Det har man også brugt tidligere i dag, i eftermiddag var det vistnok, nu er det blevet aften. Kan det virkelig passe, at man fremsætter et lovforslag og siger, at det er en forlængelse, mens man ikke ved, om det har gavnet? Hvad skal det så gavne det næste halve år, hvis man ikke ved, hvad målet er med det? Ved Venstre ikke, hvor de vil hen?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg kan simpelt hen ikke forstå den socialdemokratiske udmelding. I eftermiddag råbte Socialdemokraterne på mere uddannelse. Her har vi et forslag, hvor vi giver mulighed for ekstra uddannelse i første ledighedsperiode til de mennesker, der måtte have behov for det. Skulle det nu være et problem?

Nu synes jeg altså, at Socialdemokraterne må finde deres ben. Vil man være med til at sikre nogle mennesker uddannelse, hvor de har behov for det for at komme i beskæftigelse?

Jeg må egentlig stille et modspørgsmål til hr. Bjarne Laustsen: Vil hr. Bjarne Laustsen slet ikke støtte det her forslag? Det er da interessant.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Vibjerg, hvem der skal vurdere, om de uddannelsesinitiativer, man tager, er tilstrækkelig målrettet beskæftigelsesfremmende. Er det centralt udstukne rammer, eller er det ud fra det, der står i arbejdsmarkedsreformen, at der er frit redskabsvalg – det vil sige, at det er de enkelte regioner, der suverænt afgør det? Det lykkedes ikke at få et svar fra ministeren på, om det er et frit redskabsvalg, eller om det ikke er. Nu kan jeg jo så spørge Venstres ordfører.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jamen det sidder man jo og vurderer i det konkrete tilfælde i regionen, hvor behovet er.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Ingen centrale udmeldinger fra ministeren overhovedet om, hvordan det skal foregå? Det er alene op til et frit redskabsvalg ude i regionerne?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jamen der er jo i lovforslaget opregnet nogle elementer, der skal være til stede, for at man kan gøre brug af ordningen, for der skal altså være udsigt til et job i den anden ende. Det er det, det handler om.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ordføreren. Derefter går vi videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Jens Vibjerg fra Venstre spurgte før, om ikke Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget. Jo, det er et lille, uskyldigt lovforslag. Det kan vi godt støtte. Vi synes bare, det ikke er et særlig ambitiøst projekt, det her: Det er bygget over, at regeringen har dårlig samvittighed og derfor prøver at komme med sådan noget her. Noget varm luft er det måske, medmindre man er i stand til at gøre rede for, hvad det her forslag egentlig har givet af uddannelsesmuligheder for de arbejdsløse.

Det, der selvfølgelig burde have været i stedet for, var, at man havde indført en politik som den, den tidligere SR-regering havde, hvor strategien gik på to ben. Det ene var, at når der var folk, der blev arbejdsløse, så tog man hånd om dem, og det var gennem en varslingspulje, man tog hånd om dem. Dernæst var der en varslingspulje i Erhvervsministeriet, der havde det sigte at skabe nye arbejdspladser. Den strategi virkede.

Kl. 19.45

Når ministeren svarer på breve fra folk ude i landet om, hvorfor man ikke gør dit og dat, så er svaret: Sådan en varslingspulje har vi desværre ikke, og derfor kan vi ikke gøre noget ved det. Det var jo den slags politik, man skulle komme med til forligspartierne og spørge: Hvordan kan vi gennemføre det her?

Den kritik, der er af lovforslaget, går også på, at sådan en halvårsforlængelse – det er bl.a. noget af det, der ligger i høringssvarene – ikke er en særlig god stop and go. Man ved ikke, hvor-

dan man skal indrette sig efter det, og derfor er det måske så som så med effekten.

Jeg vil også gerne høre om et enkelt punkt heri. Der står, at kommunerne inden for den samme pulje på 50 mio. kr. kan ansøge AF om midler til at afholde udgifter til den udvidede indsats for arbejdsmarkedets parter: kontant-hjælpsmodtagere og også starthjælpsmodtagere i første ledighedsperiode. Er der nogen kommuner, der har gjort brug af det? Og hvordan har regeringen gjort kommunerne opmærksom på, at de kan få andel i de her penge?

Det er nogle af de ting, vi vil forfølge under udvalgsarbejdet, og vi vil selvfølgelig gerne have en statistik, der fortæller noget om effekten af den her lovs første halv år: Hvor mange har fået uddannelse, hvor er det henne, og har det ført til varig beskæftigelse?

Når nu regeringen ikke selv tror på uddannelse som instrument, man alligevel åbner muligheden for det, så kunne det være rart at høre, om regeringen ikke prøver at teste sine egne lovforslag på, hvordan de har virket. Det, man har aftalt i finansloven, er da lidt fattigt, og der står slet ikke noget som helst om, hvad man forventer af sit eget lovforslag. Det synes jeg er for tamt.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg vil da godt spørge hr. Bjarne Laustsen, hvad det er, vi ikke kan med de værktøjer, vi har i dag, som man kunne med varslingspuljen, som hr. Bjarne Laustsen snakker om. Hvad er det, vi ikke kan med de redskaber, vi har i dag? Er det ikke sådan, at den gamle varslingspulje var et meget stift system, hvor man skulle spørge centralt, inden man kunne gøre noget som helst? Er det ikke rigtigt, at vi nu har en decentral ordning, hvor man simpelt hen lokalt kan beslutte at sætte ind, når afskedigelsen kommer? Det vil sige, at man kan agere på stedet, prompte. Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg har set de svar, som beskæftigelsesministeren har givet til en virksomhed, da ministeren selv var opstillet i Randers. Spørgsmålet gik på, om regeringen ikke ville levere det. For de initiativer, som regeringen havde, var ikke tilstrækkelige i den pågældende sag, og ønsket var, at man fik en varslingspulje a la den, den tidligere rege-

ring havde. Men det var noget, som ministeren ikke kunne levere.

Jeg kan bestemt ikke bekræfte, at det var bureaukratisk og alt muligt andet. I min hjemby, Frederikshavn, har vi oplevet to værftsslukninger. I det ene tilfælde havde vi muligheden for varslingspuljemidler, og det gik godt. Vi fik omskolet folk med den pakke, der var, og der kom også nye arbejdspladser til. Men da det sidste værft lukkede, var den mulighed ikke til stede, og der var følgerne langt mere katastrofale for de arbejdsløse.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Hr. Bjarne Laustsen har det igen med nu at påstå, at nogen siger noget eller har et synspunkt. Det passer bare ikke, men så baserer hr. Bjarne Laustsen sine efterfølgende konklusioner på det. Nu skal vi høre, at regeringen er imod uddannelse, at vi ikke tror på uddannelse som en foranstaltning. Vi bruger jo millioner af kroner på uddannelse. Selvfølgelig tror vi da på uddannelse som et led i den samlede indsats, ellers ville vi ikke bruge de store summer på den, som vi gør. Så det gør vi da, og det er også derfor, det her forslag nu er fremsat.

Men der kan jeg forstå, at hr. Bjarne Laustsen er temmelig skeptisk. Det er, som om hr. Bjarne Laustsen ikke rigtig tror på, at det har nogen effekt, og at det må vi sandelig have undersøgt nærmere. Hr. Bjarne Laustsen tror tilsyneladende ikke rigtig på, at det her kan virke.

Der vil jeg igen sige til hr. Bjarne Laustsen: Op med humøret. Det er da et positivt tiltag, og det er vel det, som hr. Bjarne Laustsen ellers i debatten i løbet af i dag har efterlyst, er det ikke?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er spørgsmålet, om det er et positivt tiltag. Nu har det været gældende i et halvt år, og det er der tilsyneladende ikke kommet noget ud af. Regeringen har i hvert fald ikke fundet anledning til at skrive noget om det i bemærkningerne. Jeg har konstateret, at hr. Jens Vibjerg heller ikke ved noget om, hvorvidt det har givet nogen effekt. Jeg ved ikke, om hr. Lars Barfoed om et øjeblik vil fortælle os, hvilken effekt der er af det pågældende lovforslag. Hvis ja, så glæder jeg mig til det.

Men jeg må konstatere, også i henhold til den tidligere debat herinde i dag, at det er sådan, at det tilsyneladende har langt, langt større effekt,

at ministeren har skrevet ud til AF-regionerne og sagt til dem, at de skal oprette så mange løntilskudsjob som overhovedet muligt. Der er der 4.388 mennesker, der er kommet i arbejde, og man har taget dem i den pulje, hvor man ellers ikke må tage dem, fordi det er konkurrencefordrivende, medmindre man frygter, at de pågældende bliver langtidsarbejdsløse. Dem er der altså 4.388 af. Det er åbenbart den største effekt. Men jeg skal se frem til, at vi får svarene over i Arbejdsmarkedsudvalget, og så må vi tage debatten derfra, når vi ikke kan få svarene i dag.

Kl. 19.50

Første næstformand (Svend Auken):

Vent lige et øjeblik. Hr. Lars Barfoed har en kort bemærkning.

(Kort bemærkning.)

Lars Barfoed (KF):

Jeg kan i hvert fald sige, at mig bekendt er det en ordning, der har været anvendt i stigende omfang, ikke i et halvt år, men den har jo kørt gennem en længere periode, og den har været anvendt i stigende omfang. Så midlerne er ikke brugt op. Der er midler tilovers. Men på den anden side er det en ordning, der har været anvendt i stigende omfang.

Er det så ikke også rigtigt under alle omstændigheder, at vi stiller ordningen til rådighed for dem, som har brug for den? Man må gå ud fra, at de, som bruger den, bruger den, fordi de har gavn af den.

(Kort bemærkning.)

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Lars Barfoed, at det jo klart og tydeligt fremgår af teksten, at det har at gøre med en gratis omgang, for man bruger uforbrugte midler på den generelle ramme.

Hvorfor har vi så uforbrugte midler? Ja, det er diskussionen om igen om, at regeringen her kører benhårdt. Selv om vi har aftalt frit redskabsvalg og ikke noget loft over uddannelserne, så har regeringen sammen med Dansk Folkeparti lavet et loft, som regionerne må bruge i forhold til uddannelse. Det gør, at det er besværligt konkret at sammensætte pakker derude, og det gør, at der er penge i overskud. Så siger man, at af det overskud vil vi godt bruge 50 mio. kr. på at give tilskud til de arbejdsløse, som man har afvist i det almindelige system. Derfor synes jeg, at det er en rigtig dårlig sag, og at det simpelt hen er for lidt.

Jeg vil meget gerne være med til at diskutere med regeringen, hvordan vi kan gøre det bedre for at få nogle flere folk i uddannelse, for det ved vi også giver en effekt.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ordføreren. Derefter er det Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Forslaget her forlænger ordningen om 1-årige tilbud om vejledning og opkvalificering i første ledighedsperiode, og det har vi jo været inde på i debatten.

Det har stor betydning for de ledige, der ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område, at få et tilbud om opkvalificering til beskæftigelse inden for et område med mangel på arbejdskraft. Det kræver desuden, at uddannelsen er enten statsligt finansieret eller offentligt finansieret og statsligt godkendt. Det er et udslag af de grundlæggende principper fra »Flere i arbejde«, hvor den er målrettet direkte til de ledige i første ledighedsår.

Ordningen er tidligere forlænget til udgangen af 2004, og nu forlænges den så til den 1. juli 2005 som et led i finanslovaftalen for 2005, der er aftalt med Dansk Folkeparti.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren og går videre. Den næste er hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

Der er allerede sagt mange gode ting om den ordning, som nu bliver foreslået forlænget. I Det Konservative Folkeparti synes vi, det er godt, at vi stiller den mulighed til rådighed, specielt for de kortuddannede, at man har en mulighed for at tage en uddannelse inden for det første år, hvis der mangler job inden for det erhverv eller den branche, man hidtil har været knyttet til. Så vi ser meget positivt på det, og det er et udtryk for, at vi faktisk mener – i modsætning til, hvad jeg forstår hr. Bjarne Laustsen tror om os – at uddannelse er et godt instrument på linje med en række andre instrumenter. Så vi vil gerne fortsat stille dette til rådighed, også på trods af, at rammen ikke er blevet udfyldt indtil nu. Vi synes, at det skal være en mulighed, der er til rådighed i det omfang, der er behov for den rundtomkring.

Det Konservative Folkeparti støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Kunne vi prøve at være lidt konstruktive sådan en aften her? Når vi får tallene frem og måler effekten af, hvordan det er gået, så kan vi da også diskutere, om rammerne er åbne nok. Det er det, jeg plæderer lidt for. Vi vil gerne have lidt videre rammer, så det ikke er styret så hårdt som det, der ligger i lovforslaget, og det, der ligger i de generelle ordninger.

Hvis det nu viser sig, at effekten af det her har været meget, meget ringe, vil hr. Lars Barfoed og Det Konservative Folkeparti så på baggrund af det give et tilsagn, så man siger: Jamen det er da rimeligt, at nogle mennesker, der har mistet deres job på grund af udflytning af arbejdspladser og måske andre ting, skal have mulighed for at få en ny uddannelse for at kunne bide sig fast på arbejdsmarkedet på længere sigt? Det er det tilsagn, vi skal have fra Det Konservative Folkeparti, synes jeg. Det ville klæde dem, og det ville selvfølgelig også være godt for de arbejdsløse, at de får et lille løft efter alt det negative, de har været igennem.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes for det første, at det er nyttigt altid at evaluere sådan nogle ordninger for at se, hvordan de virker, herunder også hvorfor rammerne ikke er brugt. Er det, fordi der ikke er behov for uddannelser i den udstrækning, som rammerne ellers giver mulighed for, eller hvad er det, der ligger i det? Så jeg synes, at effektmålinger og behovsmålinger ville være fornuftige. Vi skal jo gerne basere vores beslutninger på kendsgerninger, og det vil sige få undersøgt, hvorfor tingene er, som de er, og så disponere ud fra det. Er der behov for at rette tingene til, er vi bestemt åbne over for at diskutere det i forligskredsen bag »Flere i arbejde«, som Socialdemokratiet er en del af, hvor vi jo også har tilrettelagt nogle overordnede rammer for indsatsen. Så vi er parate til at diskutere det når som helst.

Kl. 19.55

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, at der er grund til at sige i forligskredsen: Ja, og vi er en del af det forlig. Synes hr. Lars Barfoed så ikke, at det er underligt, at man aftaler sådan noget i en finanslovaftale, hvor Socialdemokratiet ikke er inviteret med, og indgår en aftale om elementer i »Flere i arbejde« i stedet

for at indkalde forligskredsen og sige: Hør nu her, nu har vi tænkt os at gøre sådan og sådan, hvad synes I om det? Kan vi forbedre det, eller er I tilfredse, og hvordan ser det ud?

Er det ikke en lidt underlig måde at agere politisk på og røgte et forlig på, at man håndterer det, som man har gjort indtil nu?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu er det jo en mulighed, der eksisterer i øjeblikket, som vi blot forlænger, og som jeg havde indtryk af Socialdemokratiet egentlig syntes var en udmærket mulighed. Derfor er det vel ikke så underligt, at regeringen foreslår en forlængelse af ordningen. Men det er naturligvis sådan, at hvis Socialdemokratiet ønsker en drøftelse af det på nuværende tidspunkt, også i forligskredsen, så kan man få det.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Jeg forstår sådan set godt, at man i Socialdemokratiet er skuffet over at være med i et forlig, hvor regeringen bare kører derudad sammen med Dansk Folkeparti. Jeg ville nok have taget en anden konsekvens end Socialdemokraterne end bare at være skuffet.

Jeg skal for resten lige starte med at sige, at det jo er et lille, harmløst forslag, som ikke kan skade nogen, så vi kan selvfølgelig støtte det.

Men jeg vil gerne have ministeren til her i dag eller skriftligt via udvalget at redegøre for, hvor mange penge i beskæftigelsesindsatsen der er sendt retur, som er uforbrugte, og en redegørelse over, hvad årsagen er til, at de er uforbrugte. For jeg har forstået arbejdsmarkedsreformen sådan – det vil jeg også gerne stille som spørgsmål – at der er fuldstændig frit redskabsvalg, er det ikke korrekt forstået? Og når der er fuldstændig frit redskabsvalg, så har de enkelte regioner da haft mulighed for at bruge de penge, der var afsat i finansloven til beskæftigelsesfremmende initiativer, uddannelsesaktiviteter osv. osv. Det er åbenlyst ikke sket, i og med at penge er gået retur. Hvad er forklaringen på det?

Det håber jeg ministeren kan give et svar på i dag. Hvad er forklaringen på, at man har vedtaget en arbejdsmarkedsreform, hvor man har afsat nogle midler til forskellige initiativer, og så alligevel på trods af det frie redskabsvalg lægger

man nogle begrænsninger ud til regionerne, som gør, at man giver dem en spændetrøje på med det resultat, at de ikke er i stand til at bruge de midler, der er afsat til den aktive beskæftigelsesindsats? Så går der penge retur, og en del af det returbeløb bliver så brugt til at forlænge den her i øvrigt udmærkede, men harmløse ordning, som vi ikke helt ved hvordan virker, men vi håber selvfølgelig også, at vi får en afklaring af, hvordan effekten er. Alt, hvad der kan foretages, støtter vi.

Det er jo interessant at se, for vi har nu haft en lang, lang debat om arbejdsløsheden, hvor regeringen har sagt, at under næste punkt kommer der et af vores initiativer. Og det er et lille, udmærket initiativ, men i betragtning af, at der er 170.000 arbejdsløse, er det lidt fattigt.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Hr. Ole Sohn var inde på noget, nemlig det her med de uforbrugte midler. Hvad var forklaringen på, at de ikke er brugt? Det kunne jeg egentlig også godt tænke mig at vide, for det er jo sådan, at netop den her ordning, som ligger i det første ledighedsår, ikke er omfattet af de begrænsninger, som jeg ved hr. Ole Sohn kører med, og som jeg også ved hr. Bjarne Laustsen har kørt med, altså den her 50-procents-regel. De er netop undtaget 50-procents-reglen.

Derfor kunne jeg forestille mig, og i de baner tror jeg egentlig godt hr. Ole Sohn kan tænke, at der må sidde nogle rundtomkring i arbejdsformidlingerne, i arbejdsrådene, der har lidt røde ører, fordi de ikke har brugt de penge, for alle muligheder er der for at uddanne de ledige i det første år. Der er ingen begrænsninger af uddannelsesmulighederne.

Kl. 20.00

Men der må sidde nogle derude med røde ører. Jeg vil godt høre, om ikke også hr. Ole Sohn måske tænker i de baner, at der må være et eller andet kiks et eller andet sted.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jo, der er et kiks et eller andet sted, og det er det, vi skal have frem. Vi har 170.000 arbejdsløse. Der er blevet 30.000 flere arbejdsløse under den her regering. Der er fjernet en varslingspulje fra Beskæftigelsesministeriet, og der er fjernet tilsvarende puljer fra Erhvervsministeriet, som kunne generere ny beskæftigelse. De er væk.

Der er efter min opfattelse for få muligheder til at kunne gennemføre kompetencegivende uddannelse, så man ikke bare tager kurser. Al kursusvirksomhed er i princippet udmærket, fordi den fører folk videre, men vi er nødt til at få en reel opkvalificering af arbejdskraften.

Når der er penge tilovers, må der være en forklaring på, at det ikke sker. Nogle må have en interesse i, at pengene hellere skal gå tilbage i statskassen, så de kan bruges til andre ting end til at løse de problemer, der åbenlyst er med høj arbejdsløshed, stigende langtidsløshed og det hele. Det er derfor, jeg ikke forstår, hvorfor regeringen accepterer, at pengene ikke bliver brugt aktivt år for år for år.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Hr. Ole Sohn snakker om, at der er redskaber, der er fjernet, men alle muligheder er jo til stede i første ledighedsperiode og anden ledighedsperiode. De kan tage uddannelse i op til 3 år, indtil dagpengereetten udløber. Der er masser af muligheder der. Der er masser af muligheder i den første ledighedsperiode i op til 1 år. De kan tage uddannelse, men pengene bliver ikke brugt.

Hr. Ole Sohn må også kunne se her, at der altså er et eller andet kiks ude i systemet. Jeg tror ikke på, at det kiks er inde i Beskæftigelsesministeriet. Det er ude hos dem, der skal give penge videre til uddannelsesforløb og sørge for, at der er nogle, der kommer i uddannelse. Det må være derude, problemerne opstår.

Om det er bevidst, at nogle prøver at blokere for, at de skal blive brugt, eller de bare ikke har forstået systemet, skal jeg selvfølgelig lade være usagt.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har den opfattelse, at det her skal undersøges, for jeg mener, at det er en katastrofe, at vi har så høj en arbejdsløshed og et stigende antal langtidsløse, og at vi ikke bruger de midler, der er afsat til en aktiv beskæftigelsesindsats. Der må være nogle begrænsninger eller nogle blokeringer ude i systemet; jeg ved ikke, hvor det er.

Det er klart, at hr. Bent Bøgsted jo ikke kan sige, at der er blokeringer fra ministeriets side, for Dansk Folkeparti er parlamentarisk grundlag og dermed pr. definition automatisk støtte for regeringen, uanset hvad den foretager sig. Men et el-

ler andet sted må der være en blokering, og nu får vi det opklaret gennem udvalget.

Er det, fordi ministeren har stillet for skrappe krav i strid med arbejdsmarkedsreformen – det er ikke mit ansvar, men jeg forstår ikke, at Socialdemokraterne ikke slår mere i bordet – eller er det ude i systemet? Det må vi få afklaret.

Men jeg undrer mig over, at man kan sidde så stille og roligt som beskæftigelsesminister i en tid, hvor arbejdsløsheden er steget med 30.000 i den periode, hvor ministeren har haft ansvaret, og hvor antallet af langtidsledige er steget med 13 pct. Det eneste forslag er, at man viderefører et overløb ½ år mere – noget, man ikke har brugt.

Hvorfor i øvrigt ikke 1 år, hvad er grunden til det? Hvorfor ikke 3 måneder? Hvad er forklaringen på, at det lige er ½ år? Er det, fordi man forventer, at arbejdsløsheden rasler ned i løbet af 2005? Hvorfor tager man ikke hele året?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Bjarne Laustsen. Ja, ordføreren bliver stående.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Ole Sohn stiller det meget relevante spørgsmål: Hvordan kan det være, at de penge, som regeringen afsætter til at hjælpe de arbejdsløse med henblik på uddannelse og på at komme i arbejde, rent faktisk ikke bliver brugt? Det er jo et meget relevant spørgsmål, som vi må håbe regeringen svarer på. Jo, nu siger regeringen så, at den vil bruge 50 mio. kr. af de penge, som ikke er blevet brugt. Jeg tror i øvrigt, at det drejer sig om rigtig mange millioner, der ikke bliver brugt. Og hvorfor gør de så ikke det?

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Ole Sohn, om det kunne tænkes, at regeringen har den dagsorden, at i stedet for, at det er de arbejdsløse, der får pengene, så kan de, ved at de ikke bliver forbrugt, bruges til skattelettelser til den rigeste del af befolkningen.

Dengang Venstre var i opposition, kørte man den modsatte linje. Man sagde: Det skal slet ikke være staten, der bestemmer, hvordan de penge skal bruges, de skal fordeles via regionerne. Derfor var det Venstres plan, at hele AF-systemet skulle privatiseres, og at alle midlerne skulle fordeles rundt på de 14 regioner. Det skulle slet ikke være noget, staten blander sig i.

Det er derfor uforståeligt, hvordan Venstre som regeringsparti nu styrer så centralt hårdt på

de her overordnede mål for beskæftigelsesindsatsen.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg tror, hr. Ole Sohn kan gøre meget, men ligefrem svare på, hvad Venstre har ment, tror jeg ligger uden for ordførerens rækkevidde. Jeg vil ikke afskære hr. Ole Sohn fra at give sit bidrag, men ellers tror jeg, at vi må styre vores tålmodighed, indtil beskæftigelsesministeren får ordet.

Kl. 20.05

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at hr. Jens Vibjerg og undertegnede under den forrige regering var fælles om at arbejde for, at regionerne fik frit redskabsvalg, og at man ikke fik for mange snærende bånd fra ministeriet, og at hr. Jens Vibjerg og Venstre slog en kolbøtte, da de fik regeringsmagten, for nu skulle der være central styring. Systemet før mennesket var det afgørende for beskæftigelsesministeren. Det har det været hele vejen igennem: systemet før den arbejdsløse.

Det har været det, der er grundlaget, og det er derfor, vi står i en situation, hvor der er penge, der ikke bliver brugt til formålet: at skaffe arbejdspladser og skaffe kompetencer til arbejdsløse, så de kan komme ind på nye arbejdspladser. Det er, fordi systemet og styringen kommer frem for den enkelte arbejdsløse.

Men vi får måske løftet sløret lidt senere i dag. Hvad er årsagen til, at Venstres beskæftigelsesminister gerne vil have så meget systemtænkning frem for at lade de tusinde blomster blomstre?

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordfører-rækken med fru Ida Jørgensen.

Ida Jørgensen (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte det her forslag. Vi synes, det er rigtig godt, at man har mulighed for at sætte ind tidligt med omskoling specielt i områder, hvor der måske er hele arbejdspladser, der lukker, og hvor en stor gruppe står med de samme kvalifikationer og ikke har mulighed for at gå ud og finde job i området.

Et eksempel er syt pigerne i Herning. Firmaerne gik ind, og de blev omskoleet. Nogle af dem blev svejsere. De har i hvert fald fået job; de er der ikke mere som arbejdsløse. Derfor synes vi

også, at det her forslag, hvor man kan sætte ind tidligt med noget omskoling, er rigtig godt.

Vi kunne måske undre os over, at man kun vil forlænge det med ½ år, men det kan være, at den undren kan blive klarlagt i løbet af arbejdet med lovforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører:

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Fra Kristendemokraternes side synes vi også, at det er et ganske udmærket og nøjsomt forslag, og vi kan også godt som den tidligere ordfører forestille os, at det blev forlænget. For man kunne sige: Hvorfor lige ½ år? Hvis en ordning knap nok har virket efter hensigten, hvorfor så ikke give den et spark, så den får større mulighed for at virke? Og da det er uforbrugte midler, er det jo let nok at sige ja til.

Vi undrer os selvfølgelig også over noget andet. Men det er jo klart, at det nogle gange er nødvendigt at få en finanslovaftale til at se ud af noget, og så er det her også et ekstra initiativ, som kunne komme til at se ud af lidt, selv om det ligger i en anden forligskreds.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil gerne takke for den behandling, lovforslaget har fået i Folketinget her i dag. I en situation som den nuværende med mange brancheskift kan en målrettet uddannelsesindsats tidligt i ledighedsforløbet medvirke til at forebygge langtidsledighed og mangelsituationer på arbejdsmarkedet.

En del af de personer, der bliver ledige nu, kommer således fra brancher, hvor der her og nu ikke er udsigt til beskæftigelse i den helt nære fremtid. Ledige fra disse brancher vil få forbedret deres chance for igen at få arbejde, hvis de får mulighed for at omskole sig.

Så kan jeg jo høre, at der er flere af ordførerne, der har tabt følingen med arbejdsmarkedet, for en forlængelse af den her ordning har været meget efterspurgt af de regionale arbejdsmarkedsråd, fordi man er glad for denne mulighed.

Under de betingelser, der er på arbejdsmarkedet, er det hensigtsmæssigt at forlænge muligheden for at give længerevarende tilbud om opkvalificering allerede i første ledighedsperiode,

og på den baggrund ser jeg frem til at arbejde sammen med Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg om at få lovforslaget vedtaget.

(Kort bemærkning):

Bjarne Laustsen (S):

Nu er det selvfølgelig sent, men ministeren har måske overhørt, at jeg stillede et spørgsmål om effekten af lovforslaget. Jeg stillede også et spørgsmål om, hvorfor det kun var ½ år. Der er jo masser af penge. Der er jo ingen problemer. Man kunne godt forlænge den, og da det ikke ser ud til, at arbejdsløsheden kommer ned under niveau, ville det måske endda være fornuftigt at forlænge den, nu da der måske er gode muligheder deri.

Men man styrer jo stadig væk hårdt på det her, og derfor er det gode spørgsmål, synes jeg, hvorfor den 49-årige kvinde, der er blevet tilovers på arbejdsmarkedet, fordi jobbet er forsvundet, ikke kan få noget frit valg i forhold til, hvad hun gerne vil uddanne sig til. Hvad er det, hun skal leve op til af krav for at få andel i de her midler?

Kl. 20.10

Det er relevant, for masser af den type mennesker findes jo ude i landet, og derfor er det vigtigt, at vi får svaret på, hvordan det er skruet sammen.

(Kort bemærkning):

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Der er flere, der har berørt spørgsmålet om, hvorfor puljen skal være midlertidig.

Det skal den, fordi hovedreglen bør være, at uddannelse af længere varighed først anvendes, når den ledige har afprøvet sine jobmuligheder. Puljen skal være midlertidig, fordi vi skal gøre os betydelige anstrengelser for at fastholde, at sigtet med beskæftigelsesindsatsen er job og eksempelvis ikke, at de ledige skal på skolebænken.

Målet er, at ledige skal i beskæftigelse, og det så hurtigt som muligt.

Derfor mener vi, helt i tråd med aftalen om »Flere i arbejde«, at der skal noget særligt til for at give mulighed for uddannelse af længere varighed i starten af en ledighedsperiode, og så vidt jeg husker, var Socialdemokratiet en del af denne aftale.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Der er altså begrænsede muligheder i første ledighedsperiode; det ved vi nu, det har ministeren klart stået og indrømmet. Vi synes, at det på baggrund af den stigende ledighed var fornuftigt, om man drøftede, om der kunne være nogle bedre muligheder end det, der ligger i det her lovforslag.

Men vi har nu også forstået her i dag, at det, ministeren er meget interesseret i, er løntilskud, også til personer i den førømtalte periode, i første ledighedsperiode. Så let som ingenting kan folk, der selv har fundet et job, få trukket 6 måneders løntilskud – 59 kr. i timen – ned over ørerne. Det er så let som ingenting, og så kan man få det forlænget yderligere 6 måneder. Der er slet, slet ingen begrænsninger med hensyn til løntilskud. Men hvis der kommer en 49-årig, der gerne vil have en eller anden uddannelse, så har ministeren stillet en række krav op, der ikke er særlig klart defineret, som sikkert ligger i en eller anden redegørelse ude i et eller andet arbejdsmarkedsråd, om, hvordan den enkelte selv skal finde frem til det.

Derfor spørger jeg bare: Hvorfor er der så stor forskel på, hvad man kan få i løntilskud og til uddannelse?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

O.k., jeg kan forstå, at der er behov for folkeoplysning på det her område. Alt, hvad man foretager sig i første ledighedsperiode, går uden for 50-procents-kravet. Og nu vil jeg så nævne, hvad det er, man kan:

Man kan fritaget for 50-procents-kravet give tilbud om uddannelse i op til 6 uger som led i en jobplan; ledige kan supplere dette med op til 6 ugers selvvalgt uddannelse; danskundervisning for indvandrere og læse/stave-svage danskere tæller ikke med i 6-ugers-reglen; tilbud om uddannelse i op til 1 år som led i en jobplan med mulighed for forlængelse ud over 1 år, muligheden gælder inden for fag, hvor der er eller forventes mangel på arbejdskraft, og den ordning gælder frem til udgangen af 2004. Det er den, vi forlænger nu.

Det er sådan set kendsgerningerne på det her område, så hvad enten damen er 49 år eller 27 år eller 62 år, så kan man give de her tilbud i den første ledighedsperiode.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg håber, at hr. Jens Vibjerg og hr. Bent Bøgsted har lyttet godt efter, for de havde virkelig behov for folkeoplysning i forhold til deres ordførertaler og deres spørgsmål om det frie valg og frie redskabsvalg, hvad angår den præcisering af styringen, som ministeren har lagt ind og nu over for hr. Bjarne Laustsen har bekendtgjort i to omgange ved hjælp af talepapir og det hele. Hvis det havde været et samråd, havde jeg anmodet om at få det udleveret, men nu kan jeg jo læse det i referatet.

Det er meget fint, at man laver sådan nogle begrænsninger, men vi kan eksempelvis tage de 300 slagteriarbejdere, der bliver afskediget i Ringsted. Der er jo ingen muligheder for, at de vender tilbage som slagtere, og derfor går jeg ud fra, at der er frit redskabsvalg for regionen i området til at igangsætte jobtræningspladser, men også uddannelsesaktiviteter, så de kan få opkvalificering og blive omskølet til andre områder – frit valg fra dag et.

Er det sådan, det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu skal jeg igen læse op, hvad der står på mit talepapir.

Uden for 50-procents-kravet: tilbud om uddannelse i op til 1 år som led i en jobplan med mulighed for forlængelse ud over 1 år. Muligheden gælder inden for fag, hvor der er eller forventes mangel på arbejdskraft. Ordningen gælder frem til udgangen af 2004, og det er den ordning, vi forlænger nu. Derfor er jeg nødt til at sige, at der er muligheder for at hjælpe ledige over i et andet erhverv.

Kl. 20.15

Så tales der meget om styring, jo, men som minister er jeg jo ansvarlig for, at de penge, der anvendes, også anvendes fornuftigt. Hvis jeg bare gav los, og hvis alt blev brugt til uddannelse, så ved jeg jo godt, at hr. Ole Sohn ville rejse en forespørgsel om, hvorfor der ikke er penge til løntilskudsjob, for det er der mest brug for.

Derfor er jeg som minister nødt til at sige, at der skal være penge til rådighed til hele beskæftigelsesindsatsen hele året. Det er sådan set det ansvar, jeg har, og det er også det ansvar, jeg tror at hr. Ole Sohn ville stille mig til regnskab for, hvis der ikke var penge hele året til en fornuftig beskæftigelsespolitik.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er da glad for, at ministeren forsøger at udvide rettidig omhu i arbejdet. Men det er jo lidt underligt, at vi er i en situation, hvor ministeren ikke bruger de penge, der politisk er afsat i finansloven. I en tid, hvor arbejdsløsheden er steget med 30.000, hvor antallet af langtidsledige er steget med 13 pct. og der er områder, hvor det ser endog særdeles sort ud, der er hele Sjællandsområdet, er der alligevel penge i overskud, som går tilbage i statskassen og bliver brugt til alle mulige andre formål end en aktiv beskæftigelsespolitik.

Det er ikke at udvide rettidig omhu, det er at sætte systemet før aktiv arbejdsløshedsbekæmpelse.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I forhold til om en ordning duer, så mener jeg, at det i princippet er forkert at sætte lighedstegn mellem forbruget af midler og vurderingen af, om ordningen duer. For mig er det afgørende, at de ledige får de rigtige tilbud, og ikke, om de økonomiske rammer udnyttes til kanten.

Jeg kan bare sige, at jeg giver ingen signaler om, at nu lader jeg, som om vi her har et redskab, men i virkeligheden skal I slet ikke bruge det, for jeg lægger ikke vægt på det. Sikke noget vrøvl og pjat. Det her er jo lovreguleret, AF kan bruge de her midler, og AF kan som led i en jobplan give uddannelse i den første ledighedsperiode i op til 12 måneder med mulighed for forlængelse, hvis, og det holder jeg som beskæftigelsesminister hele tiden fast i, der er et jobperspektiv i det, der bliver foretaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 107: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Boligtilskud til forrevaliderer og mindstesats for ledighedsydelse).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 17/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Bonnesen (V):

Det handler om satspuljen og udmøntningen af denne, og det er konkret vedrørende boligtilskud til forrevaliderer og mindstesats for ledighedsydelse.

Som en del af aftalen mellem Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om anvendelsen af satsreguleringspuljen for 2005 skal jeg hermed fremføre følgende om lovforslag nr. L 107 om ændring af aktiv socialpolitik:

Det omhandler boligtilskud for forrevaliderer og mindstesats for ledighedsydelse. Formålet med lovforslaget er at forbedre forholdene for personer med nedsat arbejdsevne, som er berettiget til ledighedsydelse, og for unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Lovforslaget gør det muligt at yde tilskud til nødvendige merudgifter til bolig til udeboende forrevaliderer under 25 år med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der modtager konthjælp på SU-niveau. Tilskuddet kan dog højst udgøre 2.000 kr. pr. måned, og det kan højst ydes i 12 sammenhængende måneder. Desuden sikres det, at ledighedsydelsen ikke kan udgøre et beløb, der er mindre end 82 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, og mindstesatsen vil udgøre 2.680 kr. om ugen.

Venstre ser med tilfredshed på den brede tilslutning, der er omkring aftalen for satsreguleringspuljen for 2005.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren, og så går vi videre i ordførerrækken, da der ikke er nogen, der har meldt sig med kommentarer. Den næste er fru Lone Møller.